

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119201816
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3119201816.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobkyne A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. A. XX/X, G. H., zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Sitarčíkom, so sídlom Dr. Herza 20, Lučenec, proti žalovanému D. I., v mene ktorej koná C. J. D. I., so sídlom K. X, L., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 2. decembra 2022, č.k. 27C/2/2019-353, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania, náhradu škody vo výške 3.965 eur titulom trov právneho zastúpenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur p o t v r d z u j e .

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 653,89 eur titulom trov právneho zastúpenia a vo zvyšnej zamietavej časti vo výroku II. p o t v r d z u j e .

III. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu so súvisiacimi výrokmi III. a IV. o trovách konania z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 17.115,20 eur titulom náhrady škody a sumu 5.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. ustálil, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti o náhradu škody v rozsahu 10,48 %. Výrokom IV. ustálil, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %, ktorý nárok patrí žalobkyni z prisúdenej sumy. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplata náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním vo výške 130.978,94 eur. Žalobkyňa svoj nárok odôvodnila tým, že Uznesením M. N. bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie pre trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona na tom základe, že ako službukonajúca lekárka detskej ambulancie Lekárskej služby prvej pomoci - G. D. J. O. G. dňa 12.12.2009 pri vyšetrení dieťaťa A. P. nebrala do úvahy priebeh jeho ochorenia, v dôsledku čoho došlo k úmrtiu pacienta A. P.. Okresný súd Trenčín rozsudkom

sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013 uznal žalobkyňu vinnou zo spáchania prečinu usmrtenia a bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov, s trestom zákazu vykonávať lekársku prax na dobu šesť rokov. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 23To/51/2013 zo dňa 19.08.2013 zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyňu oslobodil spod obžaloby. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 3Tdo/17/2014 zo dňa 16.04.2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne. Okresný súd Trenčín následne rozsudkom sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015 oslobodil obžalovanú spod obžaloby. Žalobkyňa poukázala na niekoľko znaleckých posudkov súdnych znalcov, ktoré svedčili v jej prospech. Z dôvodu nezákonného postupu došlo u žalobkyne k závažným zdravotným problémom, psychickým problémom (endoreaktívna depresia), preto sa domáha nemajetkovej ujmy 100.000 eur. Od vznesenia obvinenia má žalobkyňa následky pozostávajúce z trvalých dlhoročných obáv z možných rizík vyplývajúcich z výkonu povolania lekárky, vážne problémy so spánkom, depresie. V dôsledku konania žalovanej žalobkyňa utrpela závažnú morálnu ujmu na povesti ako lekárka pediatrička. Žalobkyňa si ďalej uplatňuje náhradu trov znaleckého dokazovania vo výške 4.468,62 eur, trovy právneho zastúpenia vo výške 17.828,92 eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.681,40 eur. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že konanie, ktoré bolo predmetom trestného stíhania, bolo až po vykonaní rozsiahleho dokazovania pred súdom s rozdielnymi závermi znalcov vyhodnotené, že skutok nie je trestným činom a nie, že sa skutok nestal. Jednalo sa

o mimoriadne obtiažnu vec z hľadiska odbornej medicínskej klasifikácie veci a až po znaleckých posudkoch bolo možné vo veci náležite rozhodnúť. Tým, že žalobkyňa bola právoplatne oslobodená spod obžaloby ešte neznamená, že vznesenie obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím a zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia a následné podanie obžaloby prokurátorom by bolo nesprávnym úradným postupom. Právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené, ani zmenené príslušným orgánom. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody absentuje právny titul. Žalobkyňa nepreukázala, že postupom orgánov činných v trestnom konaní vznikli následky v jej súkromnom živote, prípadne v spoločenskom živote. Žalobkyňa nepreukázala, že potreba liečenia na psychiatrii a následná prípadná existencia trvalých následkov, znížená česť, dôstojnosť, či dobré meno a povesť jej osoby bola spôsobená práve konaním žalovaného 1/ a nie rozhodnutím Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013, ktorým bola uznaná vinnou. Žalobkyňa ako dôkaz na priznanie nemajetkovej ujmy totiž poukazuje na skutočnosť, že boli o jej osobe uverejňované články v novinách, ale aj v televíznych spravodajských programov, pričom nie je možné, aby žalovaný niesol zodpovednosť za poškodenie dobrého mena žalobkyne v dôsledku uverejnených článkov. V prípade uplatnených trov obhajoby Q. K. namietal žalovaný výsluch znalca zo dňa 23.09.2010, nakoľko na jeho výsluchu sa právny zástupca nezúčastnil, preštudovanie vyšetrovacieho spisu zo dňa 07.10.2010, nejde o úkon právnej služby. V prípade uplatnených trov konania Q. Q. R. namietal žalovaný uzatvorenú zmluvu o poskytnutí právnych služieb a na jej základe dohodnutie paušálnej odmeny, pričom nie je možné určiť, za aké konkrétne právne úkony advokáta bola vystavená faktúra vo výške 3.927 eur.

V prípade uplatnených trov konania Q. Q. D. namietal žalovaný prevzatie zastúpenia z 15.03.2013, rokovania s klientkou spolu s cestovnými nákladmi dňa 25.03.2013, 07.05.2013, 12.06.2013, 16.08.2013, 10.04.2014, 09.06.2014, 17.09.2014, rokovania so znalcom spolu s cestovnými nákladmi zo dňa 27.03.2013, 29.03.2013, 08.04.2013, 10.04.2013, 12.04.2013, 04.06.2013, 12-14.08.2013, 10.04.2014, 25.06.2014, 09.07.2014, 28.01.2014, 16.03.2015, vyjadrenie na krajský súd dňa 06.06.2013, doplnenie dôvodov odvolania na Krajský súd Trenčín z 18.06.2013, prevzatie zastúpenia zo dňa 21.02.2014, vyjadrenie na Okresný súd Trenčín z 24.02.2014, konkrétne štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín a Krajskom súde v Trenčíne, prevzatie zastúpenia v dovolacom konaní. Žalobkyňa žiadala aj náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.681,40 eur, a to na základe lekárskeho posudku, v zmysle ktorého u žalobkyne nastali psychické problémy po úmrtí dieťaťa, z trestného stíhania a niekoľkoročného súdneho konania. Vzhľadom na uvedené chýba príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom zo strany žalovaného a vznikom škody (sťaženia spoločenského uplatnenia). Žalobkyňa nepreukázala, že potreba liečenia na psychiatrii a následná prípadná existencia trvalých následkov bola spôsobená konaním žalovaného a nie smrťou dieťaťa počas jej služby, resp. rozhodnutím Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013, ktorým bola pôvodne uznaná vinnou. Žalovaný ďalej namietal obsah a formu odborného vyjadrenia zo dňa 25.07.2022, ktorý nie je znaleckým posudkom a ako lekársky posudok neobsahuje všetky zákonom požadované náležitosti.

2. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013 bola žalobkyňa uznaná za vinnú zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, pričom bola odsúdená na

trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov nepodmienečne. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/51/2013 zo dňa 19.08.2013 bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 3Tdo/17/2014 zo dňa 16.04.2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, ktorý následne uznesením sp. zn. 23To/74/2014 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vec znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015 oslobodil obžalovanú spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2To/113/2015 odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné. Najvyšší súd SR dovolanie ministerky spravodlivosti SR odmietol uznesením sp. zn. 2Tdo/57/2016 zo dňa 12.06.2019. Z lekárskeho posudku na sťažené spoločenské uplatnenie vypracovaného A. O. C., psychiatrom dňa 13.02.2018 na žiadosť žalobkyne, vyplynulo, že žalobkyňa je od roku 2011 liečená na depresiu A. J. a od 04.03.2014 v ambulancii A. C.. Jej ochorenie bolo spustené obvinením z trestného skutku a bolo zhoršované vleklým stresom z dlhodobého obvinenia a súdneho konania. A. C. vzhľadom k diagnóze posudzovanej na hodnotenie sťažného spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z.z. sa vzťahuje na položku BII 255 - na celkový počet bodov 455. Na pojednávaní A. C. upravil bodové ohodnotenie na 650 bodov, kde by zmenil na menej závažné poškodenie s priaznivou prognózou za počet bodov 65. Opomenul pripočítať základnú diagnózu za 260 bodov, teda celkový súčet bodov je 650 bodov. Faktúrou č. 179/2011 Q. Q. R. refakturoval žalobkyňu sumu 336 eur za konzultačnú činnosť a analýzu podkladov zo strany znaleckej organizácie S., ktorú sumu žalobkyňa uhradila dňa 30.09.2011 prostredníctvom internetbankingu. Faktúrou č. 2012060 refakturoval Q. Q. R. žalobkyňu sumu 585,12 eur za spracovanie znaleckého posudku č. 72/2012 znaleckou organizáciou S., ktorú sumu žalobkyňa uhradila dňa 04.05.2012 prostredníctvom internetbankingu. Faktúrou č. 2012182 refakturoval Q. Q. R. žalobkyňu sumu 777,18 eur za spracovanie doplnku k znaleckému posudku č. 72/2012 znaleckou organizáciou S., ktorú sumu žalobkyňa uhradila v hotovosti dňa 19.11.2012. Žalobkyňa ako klient uzatvorila s Q. Q. R. ako advokátom zmluvu o poskytnutí právnych služieb dňa 09.12.2010 súd zistil, že túto uzatvorila žalobkyňa ako klient a Q. Q. R. ako advokát, kedy klient poveruje advokáta poskytovaním právnych služieb vo veci obhajoby klienta v trestnom konaní a zmluvné strany si dohodli paušálnu zmluvnú odmenu vo výške 3.300 eur bez DPH. Faktúrou č. 215/2010 fakturoval Q. Q. R. sumu 3.927 eur za poskytnutie právnych služieb vo veci obhajoby žalobkyne, ktorú sumu žalobkyňa uhradila vkladom na účet vo T. dňa 11.12.2010. Vyúčtovaním č. 1/2013 si J. A. M. A. E. dňa 05.05.2013 vyúčtoval Q. Q. D. odmenu za vyhotovenie znaleckého posudku č. 1/2013 v sume 717,12 eur. Z vyčíslenia trov obhajoby zo dňa 13.04.2016 súd zistil, že F. U. K. & J., D. vyčísliła trovy obhajoby vo veci žalobkyne za prípravu a prevzatie, sťažnosť proti vzneseniu obvinenia, výsluch obvinenej a svedkov, preštudovania vyšetrovacieho spisu, cestovné náhrady a náhradu za stratu času, celkovo trovy vo výške 1.432,92 eur. Listom zo dňa 30.06.2015 si J. A. A. T., E. vyúčtoval náklady na pojednávania týkajúce sa obžaloby žalobkyne celkovo v sume 4.488 Kč. Faktúrou zo dňa 31.05.2013 A. A. A. vyúčtoval Q. Q. D. odmenu znalca a výdavky za znalecký posudok vo výške 1.904,40 eur. Q. Q. D. si vyčíslił trovy právneho zastupovania v trestnej veci žalobkyne za prevzatie zastúpenia, rokovania s klientkou a so znalcami, vyjadrenia na okresný súd a krajský súd, štúdium spisu a pojednávania na okresnom súde a krajskom súde, prevzatie zastúpenia v dovolacom konaní, dovolacie konanie a vyjadrenie k dovolaniu, celkovo trovy vo výške 12.469 eur. Z rozhodnutia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č.k. ZS 302/00001/2010/R zo dňa 20.09.2010 vyplynulo, že rozklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti A. B. C. sa zamieťa a rozhodnutie o uložení pokuty č. ZS 302/0001/2010 vydané dňa 02.06.2010 sa potvrdzuje. Predmetným rozhodnutím úrad uložil žalobkyňu pokutu vo výške 3.319 eur ako aj opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov spočívajúcich vo výkone klinickej praxe u poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti na pediatrickej klinike v rozsahu minimálne 400 hodín. Predseda Úradu skonštatoval, že žalobkyňa porušila § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi maloletému A. P., dňa 12.12.2009 počas služby na Lekárskej službe prvej pomoci v lave nevykonala všetky zdravotné výkony na určenie správnej diagnózy a zabezpečenie včasnej a účinnej liečby. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 3 Szd 1/2011 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 11S/101/2010-60 zo dňa 09.02.2011 v časti výroku, ktorým súd zamietol žalobu o uložení pokuty vo výške 3.319 eur potvrdil a vo zvyšnej časti rozhodnutie Úradu č.k. ZS/302/00001/2010 zo dňa 02.06.2010 vo výroku, ktorým bolo žalobkyňu uložené nápravné opatrenie, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odborného vyjadrenia A. C. zo dňa 25.07.2022 súd zistil, že ošetrojúci psychiater upravil bodové ohodnotenie na sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne na počet bodov 715 (diagnóza 260 bodov, poškodenie vo vzťahu k sebe 195 bodov, poškodenie vo

vzťahu k práci 65 bodov, poškodenie vo vzťahu k rodine 130 bodov a poškodenie vo vzťahu k spoločnosti 65 bodov.

3. Svedok I. Q. C. (manžel žalobkyne) na pojednávaní uviedol, že pôsobil ako zástupca riaditeľa V. T. H. G. T.. Potom, ako bola manželka odsúdená, bol nútený odísť z funkcie. Od doručenia trestného rozkazu, cez všetky hlavné pojednávania, všetkých sa zúčastňoval a vždy stál pri manželke. Čo sa týka práce v ÚVTOS, odkedy sa zamestnal, nikdy nemal problémy. Postupne počas trestného stíhania, ktorému čelila jeho manželka, boli zo strany jeho nadriadených vyvíjané tlaky a začal byť čiernou ovcou zboru. Na základe toho požiadal dobrovoľne o ukončenie služobného pomeru. Bolo to všetko na nátlak nadriadených. Aktuálne je na výsluhovom dôchodku a počas celého trestného stíhania sa naplno venoval manželke. V dôsledku trestného stíhania musel navštíviť psychiatrickú ambulanciu s medikamentóznou liečbou. Stratil príjem. Nakoľko v tom čase boli obe ich deti na zahraničných vysokých školách, boli s manželkou nútení predať byt, aby deti mohli doštudovať. Teraz žijú v podnájme, čo rovnako ťažko pociťujú. Keď dostal prvý odsudzujúci rozsudok do rúk, najmä pri výške trestu, ktorá manželke hrozila, toto ho odrovnalo, myslel, že sa mu zrútil svet, v práci musel byť PN. Spoločne od tej doby nabrali sily, žijú spolu, ale nikdy to už nebude tak, ako to bolo. V práci po ňom šliapali, vyhlásili ho za neschopného, že nevie komunikovať. On sa cíti, že po celú dobu výkonu funkcie, bol čestným, spravodlivým

a férovým. Počas celého trestného konania pociťoval na sebe intenzívne psychické tlaky, čo vyústilo do mnohých zdravotných problémov, tieto sa postupne nahromadili. Manželka bola psychiatricky liečená, nakoľko trestné konanie malo vplyv na celé spektrum rodinného života. Nemohla spať, bola plačlivá, úplne sa zmenila. Uzavrela sa do seba, len robí, zabúda na manžela. Jedinou ich spoločnou realizáciou sú vnuci. Berie si aj 6 služieb do mesiaca na pohotovosti. Robí nadprácu, a to má vplyv na ich spolužitie. Zdravotné problémy začala mať v deň, keď dostala trestný rozkaz. Pokým nebol vydaný trestný rozkaz, verili, že to dobre dopadne, avšak odvtedy, až do dneška berie lieky. Smrť pacienta znášala žalobkyňa veľmi ťažko. Jej povolanie je aj jej poslaním, nikto sa na ňu nikdy nesťažoval. Je poriadna, poctivá, empatická. Takisto ťažko znášala, keď Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vydal v roku 2010 rozhodnutie, že porušila nariadenia a uložil jej pokutu, čo pociťovala ako krivdu, nakoľko si nebola vedomá, že by niečo porušila. Vysporiadala sa s tým tak, že bola na liekoch. Svedok A. O. C. na pojednávaní uviedol, že vo vzťahu k žalobkyňi je jej kolegom a zároveň bola aj jeho pacientkou. Vypracoval lekárske posudky, ktorý bol doručený súdu. Tento je zo dňa 13.02.2018. Pridržiava sa všetkým ohodnotením, ktoré sú uvedené

v posudku, okrem poškodenia vo vzťahu k rodine, kde by zmenil na menej závažné poškodenie s priaznivou prognózou za počet bodov 65. Opomenul pripočítať základnú diagnózu za 260 bodov, teda celkový súčet bodov je 650 bodov. K takejto zmene dospel na základe toho, že pôvodca stresu, čo je trestné konanie, resp. súdne konanie, už končí. Tento lekárske posudok vypracoval ako odborný lekár žalobkyne a hoci pôsobí ako súdny znalec, nejde o riadny znalecký posudok a bol vypracovaný čisto na základe subjektívnych vyjadrení žalobkyne a jej klinického obrazu. Žalobkyňa čelila v spoločnosti dešpektu a aj v pracovnom prostredí. Na otázku zástupkyne žalovanej, kedy nastali psychické problémy žalobkyne, keďže v lekárskom posudku je určené, že sa tak stalo po smrti dieťaťa, svedok odpovedal, áno bolo to tak. Ďalej uvádza, že nevie presne určiť alebo rozlíšiť, aká trauma vznikla žalobkyňi smrťou dieťaťa trestným stíhaním a rozhodnutím úradu pre dohľad. K tomuto nemal dostatok informácií. Svedkyňa A. A. J. na pojednávaní uviedla, že žalobkyňa bola jej pacientkou, zároveň je to aj kolegyňa. Žalobkyňa jej zavolała niekedy v roku 2011, že má zdravotné ťažkosti, nemôže spať, točí sa jej hlava, má bolesti hlavy, následne prišla na vyšetrenie. U žalobkyne zistila prejavy depresie, išlo o tzv. reaktívnu depresiu, čo bola reakcia na stav, ktorý žalobkyňa prežila, a to úmrtie pacienta a následne s tým spojené vyšetrovanie. Svedkyňa jej nasadila antidepresíva s tým, že ak sa jej stav nezlepší, musí navštevovať psychiatrickú ambulanciu. Žalobkyňa bola u nej liečená ambulantne 2-3 roky, počas ktorých užívala lieky. Žalobkyňa vyjadrovala pred svedkyňou obavu v dôsledkov celej tejto situácie na ďalšiu jej existenciu, obavu o svoj zdravotný stav, o rodinu, pacientov, ako sa k tomu postaví lekárska komora, poisťovne, úrad pre dohľad a ako dopadne celé trestné stíhanie. Problémy žalobkyne ako pacientky súviseli s trestným stíhaním. Toto je možné konštatovať, nakoľko, keď predtým spolu komunikovali, nikdy nemala žiadne podozrenie na depresiu

u žalobkyne. Toto sa zhoršilo po samotnom vznesení obvinenia. Svedkyňa uviedla, že bola aj funkcionárkou slovenskej lekárskej komory a kolegami bolo vyhodnotené, že zásadná chyba pri prešetrovaní úmrtia maloletého sa stala, keď nebola vykonaná sekcia, teda pitva a neboli vypočutí lekári ako napr. A. C., ktorá bola prvá privolaná k dieťaťu. Táto mala uviesť, že pri dieťati sa nachádzali zvrátky, čo však nebolo nikdy písomne zachytené. Je možné konštatovať, že prvý stres v prípade

žalobkyne začal úmrtím dieťaťa a následne trestné stíhanie to zhoršilo. Prebiehajúce súdy zdravotný stav pacientky zhoršovali. Každé úmrtie dieťa je pre lekára trauma, avšak v prípade predchádzajúcich úmrtí pacientov žalobkyne ju žalobkyňa nikdy nevyhľadala. Nie je bežné, aby mali lekári depresie, keď zomrie pacient, nakoľko sú na toto pripravovaní a vedia, že medicína prináša aj takéto veci. Nikto však lekárov nepripravuje na to, že by mohli byť trestne stíhaní. Je možné konštatovať, že po 10 rokoch nie je možné očakávať zlepšenie zdravotného stavu žalobkyne. Čo sa týka novinových článkov nemá pocit, že by tieto zasiahli do dobrej povesti žalobkyne medzi jej kolegami. Je pravda, že časť pacientov od žalobkyne odišla, avšak tí, ktorí ju poznali a vedeli, aká je, sa u nej naďalej liečia.

4. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil čl. 19 ods. 1, 2, čl. 46 ods. 3, čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ust. § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 1 ods. 3, 4, § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. a), b), c), § 14 ods. 3 písm. d), § 14 ods. 5 písm. b), § 15 písm. a), b), § 16 ods. 3, § 18 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, § 1, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1 až 4, § 8 ods. 1 až 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. V konaní bolo nesporným, že uznesením M. J. T. N. sp. zn. ORP-627/2-OVK-TN-2010 zo dňa 02.07.2010 bolo žalobkyne poriadku vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona. Skutok mala A. B. C. spáchať tak, že ako službukonajúca lekárka detskej ambulancie Lekárskej služby prvej pomoci - G. D. J. O., G., dňa 12.12.2009 o 14:04 hodine

a následne opakovane 4 uvedeného dňa v čase asi o 18:30 hodine pri vyšetrení dieťaťa A. P., nar. XX.XX.XXXX, nebrala do úvahy priebeh jeho ochorenia, ktorý poukazoval na možnosť invazívneho bakteriálneho ochorenia - pleuropneumónie, podcenila jeho stav

a nevykonala všetky zdravotné úkony na správne určenie choroby, na základe jednoznačného progresu ochorenia s jeho alarmujúcimi príznakmi neodporučila pacientovi hospitalizáciu

a komplexné vyšetrenie s cieľnou útočnou liečbou, v dôsledku čoho došlo dňa XX.XX.XXXX

v čase o 08:30 hodine doma v mieste bydliska k úmrtiu pacienta A. P., pričom príčinou jeho smrti bolo kardiorespiračné zlyhanie v dôsledku hnisavého zápalu pľúc

a pohrudnice, čím tak nebola zdravotná starostlivosť zo strany A. B. C. poskytnutá v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti. V tomto konaní si žalobkyňa uplatňuje nemajetkovú ujmu v peniazoch a škodu za trovy právneho zastúpenia, trovy znaleckého dokazovania a náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia. Judikatúrou bolo dovodené, že v prípade trestného stíhania je nezákonným rozhodnutím uznesenie o vznesení obvinenia za predpokladu, že bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený. V danom prípade je existencia nezákonného rozhodnutia nepochybná, nakoľko voči žalobkyne bolo uznesením vyšetrovateľa Odboru justičnej polície, M. J.

T. N. sp. zn. ORP-627/2-OVK-TN-2010 zo dňa 02.07.2010 vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona. V uvedenej veci bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015, ktorý sa stal právoplatným dňa 25.01.2016, keď odvolanie prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku bolo odvolacím súdom uznesením sp. zn. 2To/113/2015 zo dňa 25.01.2016 zamietnuté ako nedôvodné. V prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby je daná zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (uznesením o vznesení obvinenia výsledkom tohto trestného konania

- oslobodením). Ide o zodpovednosť objektívnu, pričom podstatným pre posúdenie rozhodnutia za nezákonné je tu výsledok trestného konania a nie to, že samotné vydanie uznesenia o vznesení obvinenia bolo vydané v súlade s podmienkami, ktoré stanovuje Trestný poriadok. Aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné, v súlade

s ustálenou judikatúrou ho treba považovať za nezákonné, pretože sa uplatňuje fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Náhrada majetkovej škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zahŕňa v zmysle § 17 ods. 1 v spojitosti s § 18 ods. 1 a 3 náhradu trov právneho zastúpenia

v trestnom konaní, ktorý nárok si žalobkyňa v tomto konaní uplatnila. V tomto smere súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 53/93. Skutočnosť, že žalobkyňa mala v trestnom konaní obhajcu, bola nesporná. Žalobkyňa si uplatnila náhradu škody titulom vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní, vo výške 1.432,92 eur za právne zastúpenie Q. K., vo výške 3.927 eur za právne zastúpenie Q. Q. R. a vo výške 12.468 eur za právne zastúpenie Q. Q. D.. Súd preskúmal nárok uplatnený žalobkyňou podľa ustanovení vyhlášky MS SR

č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a na preukázanie dôvodnosti výšky náhrady škody predložila vyčíslenie trov obhajoby v trestnom konaní. V prípade uplatnených trov konania Q. K. namietal žalovaný výsluch znalca zo dňa 23.09.2010 a preštudovanie vyšetrovacieho spisu zo dňa 07.10.2010, s ktorými námietkami sa súd stotožnil, nakoľko obhajca žalobkyne skutočne nebol prítomný na výsluchu znalca a preštudovanie vyšetrovacieho spisu je súčasťou úkonu prípravy a prevzatia zastúpenie, preto mu odmena a náhrada cestovných výdavkov za tieto úkony nepatrí. V prípade uplatnených trov konania Q. Q. R. namietal žalovaný uzatvorenú zmluvu o poskytnutí právnych služieb a dohodnutú paušálnu odmenu. Ak je dohodnutá paušálna odmena, nie je možné určiť, za aké právne úkony advokáta bola vystavená faktúra vo výške 3.927 eur. Súd v tomto prípade zisťoval, aké úkony právnej služby vykonal advokát žalobkyne podľa pripojeného trestného spisu. V prípade uplatnených trov konania Q. Q. D. žalovaný namietal prevzatie zastúpenia zo dňa 15.03.2013 a zo dňa 21.02.2014, s čím sa súd stotožnil, keď tento úkon právne služby si už uplatnil aj predchádzajúci právny zástupca Q. K. a Q. D. zastupoval žalobkyňu v prvoinštančnom konaní, ako aj v odvolacom konaní, ďalej žalovaný namietal rokovania s klientkou spolu s cestovnými nákladmi dňa 25.03.2013, 07.05.2013, 12.06.2013, 16.08.2013, 10.04.2014, 09.06.2014, 17.09.2014, kedy mal súd za to, že žalobkyňa nepreukázala, že reálne došlo k uvedeným poradám, ani nepredložila súdu dôkazy preukazujúce uskutočnenie týchto úkonov, preto mu za tieto úkony nepatrí odmena a náhrada cestovných nákladov. Žalovaný namietal rokovania Q. D. so znalcami spolu s cestovnými nákladmi zo dňa 27.03.2013, 29.03.2013, 08.04.2013, 10.04.2013, 12.04.2013, 04.06.2013, 12.08-14.08.2013, 10.04.2014, 25.06.2014, 09.07.2014, 28.01.2014, 16.03.2015 a súd sa stotožnil s tým, že uvedené úkony neboli úkonmi právnej služby, išlo o administratívne stretnutia, ktoré mohli byť z dôvodu hospodárnosti zrealizované telefonicky alebo písomne, preto ani za tieto úkony mu nepatrí odmena a náhrada cestovných výdavkov. Ďalej žalovaný namietal úkony Q. D., a to vyjadrenie na krajský súd zo dňa 06.06.2013, doplnenie dôvodov odvolania zo dňa 18.06.2013, vyjadrenie na okresný súd zo dňa 24.02.2014, kedy súd konštatoval, že všetky názory, návrhy na doplnenie dokazovania a vyjadrenia bolo možné vykonať v priebehu hlavného pojednávania, v samotnom odvolaní a za tieto úkony mu nepatrí odmena a náhrada cestovných výdavkov. Pokiaľ ide o štúdium spisu na okresnom súde dňa 07.05.2013, 17.09.2014, 24.03.2015, 02.04.2015, 27.04.2015, 18.09.2015, 22.01.2016 a na krajskom súde dňa 07.08.2013, ani za tieto úkony Q. D. nepatrí odmena a náhrada cestovných výdavkov, nakoľko preštudovanie spisu je súčasťou úkonu prípravy a prevzatia zastúpenia.

V súvislosti s náhradou trov konania sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, pričom za účelom náhrady škody sa vychádza z tarifnej odmeny advokáta (§ 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.). Súd preskúmal nahliadnutím do trestného spisu, či právnymi zástupcami vyúčtované úkony právnej služby boli skutočne vykonané a či boli účelné na vykonanie obhajoby s odbornou starostlivosťou. Jednotlivé úkony právnej služby, ktoré súd vyhodnotil ako účelne vynaložené a preukázané v prípade F. U. K. & J., D. sú príprava a prevzatie 12.07.2010

(60,11 eur odmena + 7,21 eur paušál), sťažnosť proti vzneseniu obvinenia zo dňa 14.07.2010 (60,11 eur odmena + 7,21 eur paušál), výsluch obvinenej dňa 19.07.2010 (60,11 eur odmena + 7,21 eur paušál), výsluch svedka dňa 29.07.2010 (60,11 eur odmena + 7,21 eur paušál), výsluch svedkov dňa 04.08.2010 (60,11 eur odmena + 7,21 eur paušál), cestovné náhrady za cesty v dňoch 19.07.2010, 29.07.2010, 04.08.2010, t.j. 217,74 eur, náhrada za stratu času 216,36 eur, celkovo odmena vo výške 770,70 eur. V prípade advokáta Q. Q. R. vyhodnotil súd uvedené právne úkony ako účelne vynaložené a preukázané, a to odpor zo dňa 19.01.2011 (60,11 eur odmena + 7,41 eur paušál), návrh na vykonanie dôkazov 31.08.2011 (1/2 z odmeny 30,06 eur odmena + 7,41 eur paušál), hlavné pojednávanie 03.10.2011 (60,11 eur odmena + 7,41 eur paušál), návrh na odmietnutie obžaloby 22.02.2012 (61,75 eur odmena + 7,63 eur paušál), hlavné pojednávanie 01.03.2012 (2 x 61,75 eur odmena + 7,63 eur paušál), hlavné pojednávanie 03.05.2012 (61,75 eur odmena + 7,63 eur paušál), hlavné pojednávanie 31.05.2012 (2 x 61,75 eur odmena + 7,63 eur paušál), hlavné pojednávanie 14.06.2012 (61,75 eur odmena + 7,63 eur paušál), hlavné pojednávanie 07.02.2013 (2 x 63,58 eur odmena + 7,81 eur paušál), hlavné pojednávanie 05.03.2013 (2 x 63,58 eur odmena + 7,81 eur paušál), celkovo odmena vo výške 875,38 eur. V prípade advokáta Q. Q. D. súd vyhodnotil uvedené právne úkony ako účelne vynaložené a preukázané, a to pojednávanie na Krajskom súde v Trenčíne 19.08.2013 (57,95 eur odmena + 7,81 eur paušál), dovolacie konanie v Bratislave 16.04.2014 (60,11 eur odmena + 8,04 eur paušál), pojednávanie na Okresnom súde Trenčín 04.-05.03.2015 (61,75 eur odmena + 8,39 eur paušál), pojednávanie na Okresnom súde Trenčín 08.-09.04.2015 (61,75 eur odmena + 8,39 eur paušál), pojednávanie na Okresnom súde Trenčín 06.-07.05.2015 (61,75 eur odmena + 8,39 eur paušál), pojednávanie na Okresnom súde Trenčín 11.05.2015 (1/4

z odmeny 15,44 eur odmena + 8,39 eur paušál), pojednávanie na Krajskom súde v Trenčíne 24. - 25.01.2016 (63,58 eur odmena + 8,58 eur paušál), vyjadrenie k dovolaniu (63,58 eur odmena + 8,58 eur paušál), cestovná náhrady spolu 750,40 eur, náhrada za stratu času spolu 1.056,04 eur, celkovo odmena vo výške 2.318,92 eur. Titulom trov právneho zastúpenia súd priznal žalobkyni náhradu škody v celkovej výške 3.965 eur. Titulom trov znaleckého dokazovania súd priznal žalobkyni náhradu škody v celkovej výške 4.468,62 eur, a to A. A. A. 1.904,40 eur, S. 1.698,30 eur, J. A. M. A. E. 717,12 eur, J. A. A. T. E. 148,80 eur. Súd žalobkyni uvedený nárok priznal, nakoľko táto škoda jej vznikla uhradením vyššie uvedených znaleckých posudkov, tieto boli riadne zrealizované, uhradené žalobkyňou a vykonané v trestnom konaní ako dôkazy, ktoré prispeli k oslobodeniu žalobkyne spod obžaloby, preto ich súd považuje za účelne vynaložené trov znaleckého dokazovania.

5. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala aj náhrady škody spočívajúcej v náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku A. O. C. zo dňa 13.02.2018, doplneného lekárskeho posudkom A. O. C. zo dňa 25.07.2022. Podľa výpočtu bodového hodnotenia bolo ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne na celkový počet bodov 715. Diagnóza bola označená ako položka BII 255 - Vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií s bodovým rozpätím 260-1300 bodov. Za základnú diagnózu bola určená hodnota v prípade žalobkyne 260 bodov. Za poškodenie vo vzťahu k sebe - 1. st. viac závažné poškodenie s priaznivou diagnózou s počtom bodov 195, za poškodenie vo vzťahu k práci - 1. st. menej závažné poškodenie s priaznivou diagnózou s počtom bodov 65, za poškodenie vo vzťahu k rodine - 1. st. menej závažné poškodenie s priaznivou diagnózou s počtom bodov 130 a za poškodenie vo vzťahu k spoločnosti - 1. st. menej závažné poškodenie s priaznivou diagnózou s počtom bodov 65. V lekárskom posudku je ďalej uvedené, že u žalobkyne nastali psychické ťažkosti po úmrtí dieťaťa dňa 13.02.2009 počas jej služby na detskej lekárskej pohotovosti a patológ podal sťažnosť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v N., pre podozrenie z nesprávne stanovenej diagnózy a pre podozrenie zo spôsobenia smrti dieťaťa. Súdne konanie voči žalobkyni prebiehalo od roku 2010 do súčasnosti. Od roku 2011 bola žalobkyňa liečená pre depresiu neurologičkou A. J. a od roku 2014 je liečená u A. C. pre endoreaktívnu depresiu. Reaktívnu zložku pri danom ochorení bolo obvinenie zo závažného trestného skutku a vleklý stres z dlhodobého, niekoľko ročného súdneho konania a existenčné obavy. Napriek zmätočnému označeniu lekárskeho posudku ako „odborné vyjadrenie“ resp. v texte posudku ako „znalecký posudok“, ide o lekárskeho posudok, ktorý má všetky náležitosti v zmysle § 8 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa žiadala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.681,40 eur (455 bodov x 19,08 eur). Po doplnení lekárskeho posudku dňa 25.07.2022 nenavrholo zmenu žaloby tak, aby bolo zohľadnené vyššie bodové ohodnotenie. Nakoľko súd nemohol v tejto časti prekročiť návrh žalobkyne, počítal s ohodnotením 455 bodov. Žalovaný namietal, že z lekárskeho posudku zo dňa 13.02.2018 a z odborného vyjadrenia zo dňa 25.07.2022 vyplýva, že zdravotný stav A. C. nie je možné považovať za ustálený, jej zdravotný stav sa neustále vyvíja, môže sa ešte meniť a nie je možné ho jednoznačne ustáliť. Taktiež žalovaný namietal, že lekárskeho posudok z 13.02.2018 a odborné vyjadrenie z 25.07.2022 nemajú zákonom predpísané náležitosti (napr. stanovenie dátumu vzniku poškodenia na zdraví, začiatok liečenia, ukončenie liečenia, pracovná neschopnosť od – do). Súd v tejto súvislosti uvádza, že povinné náležitosti lekárskeho posudku sú vymedzené v § 8 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pričom zo žiadneho ustanovenia nevyplývajú náležitosti ako stanovenie dátumu vzniku poškodenia na zdraví, začiatok liečenia, ukončenie liečenia, pracovná neschopnosť. Zákon v § 8 ods. 5 uvádza, že Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2, ide však len o vzorové tlačivo a pokiaľ ošetrojúci lekár zvolil inú ako vzorovú formu lekárskeho posudku, nemožno týmto diskvalifikovať celý posudok, ak obsahuje povinné náležitosti v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.. Čo sa týka ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, ako vyplývalo z výsluchu A. C., jej zdravotný stav sa vyvíja v závislosti na stresových faktoroch, ktorým bolo a je trestné stíhanie a prebiehajúce trestné konanie na súdoch. Preto je predpoklad, že sa jej stav po ukončení trestného konania bude zlepšovať. To však nič nemení na fakte, že žalobkyňa sa od roku 2011 (kedy reálne začali pojednávania na súde v trestnej veci) lieči až do dnešného dňa. Súd považoval žalobu dôvodnú v časti náhrady škody vo výške 8.681,40 eur. Celkovo súd priznal žalobkyni náhradu škody vo výške 17.115,20 eur, a to 8.681,40 eur za sťaženie spoločenského uplatnenia, 4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania a 3.965 eur titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. V danej veci žalobkyni nemajetková ujma vznikla a iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, preto žalobkyni

vznikol aj nárok na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. sú demonštratívne určené najpodstatnejšie kritéria pre stanovenie nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa nebola doposiaľ právoplatne odsúdená a súdne trestaná. Pred začatím trestného stíhania pôsobila ako detská lekárka a žije v spoločnej domácnosti s manželom. Ujma poškodenej vznikla tým, že sa jej okolie, mesto a najmä pacienti dozvedeli o jej trestnom stíhaní. O tomto informovali aj médiá, v ktorých sa objavili články o trestnom stíhaní detskej lekárky, pričom žalobkyňa bola identifikovaná meno a aj fotografiou. Žalobkyňa tvrdila, že od vznesenia obvinenia má následky pozostávajúce z trvalých dlhoročných obáv z možných rizík vyplývajúcich z výkonu povolania lekárky, vážne problémy so spánkom, depresie. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa utrpela závažnú morálnu ujmu na povesti ako lekárka pediatrička. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že trestné stíhanie spôsobilo intenzívny stres v rodine žalobkyne. Z výsluchu svedka manžela žalobkyne vyplynulo, že žalobkyňa bola psychiatricky liečená, nakoľko trestné konanie malo vplyv na celé spektrum rodinného života. Nemohla spať, bola plačlivá, úplne sa zmenila. Viac lipne na práci, venuje sa nonstop pacientom. Uzavrela sa do seba, len pracuje a zabúda na manžela. Jedinou ich spoločnou realizáciou sú vnuci. Berie si aj 6 služieb do mesiaca na pohotovosti. Robí nadprácu, a to má vplyv na ich spolužitie. Zdravotné problémy začala mať v deň, keď dostala trestný rozkaz. Z výsluchu svedkyne ošetrojúcej lekárky neurologičky žalobkyne vyplynulo, že u žalobkyne zistila prejavy depresie, išlo o tzv. reaktívnu depresiu, čo bola reakcia na stav, ktorý žalobkyňa prežila, a to úmrtie pacienta a následne s tým spojené vyšetovanie. Svedkyňa jej nasadila antidepresíva s tým, že ak sa jej stav nezlepší, musí navštevovať psychiatrickú ambulanciu. Žalobkyňa bola u nej liečená ambulantne 2-3 roky, počas ktorých užívala lieky. Žalobkyňa vyjadrovala pred svedkyňou obavu v dôsledkov celej tejto situácie na ďalšiu jej existenciu, obavu o svoj zdravotný stav, o rodinu ako aj pacientov a ako dopadne celé trestné stíhanie. Išlo o závažnú situáciu, ktorá mohla mať trvalé následky na zdravotný stav pacientky. Problémy žalobkyne ako pacientky súviseli s trestným stíhaním. A. J. ako aj A. C. potvrdili, že je možné konštatovať, že prvý stres v prípade žalobkyne začal úmrtím dieťaťa a následne trestné stíhanie to zhoršilo. Čo sa týka zásahu trestného stíhania do dobrej povesti žalobkyne ako lekárky, súd z dokazovania nezistil také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že povest' žalobkyne zostala zasiahnutá v negatívnom slova zmysle vznesením obvinenia. A. J. vypovedala, že počas samotného trestného stíhania kolegovia žalobkyňu plne podporovali a čo sa týka novinových článkov nemá pocit, že by tieto zasiahli do dobrej povesti žalobkyne medzi jej kolegami. Je pravda, že časť pacientov od žalobkyne odišla, avšak tí, ktorí ju poznali a vedeli aká je sa u nej naďalej liečia. Vzhľadom na uvedené závery súd stanovil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 5.000 eur. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal aj z rozhodovacej činnosti iných súdov a poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/195/2012, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/589/2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1Co/570/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/104/2016. Súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP. Čo sa týka nároku na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy), náhrada škody bola v konaní uplatnená v sume 30.978,94 eur, pričom priznanie tejto sumy by bolo 100 %-ným úspechom žalobkyne. Čo do skutočnej škody súd žalobkyne priznal len sumu 17.115,20 eur, čo predstavuje z celku úspech žalobkyne

v rozsahu 55,24 % a žalovaný bol úspešný v rozsahu 44,76 %, teda v konaní v tejto časti bola úspešnejšia žalobkyňa. Jej čistý úspech predstavuje 10,48 % a žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v tomto rozsahu. Čo do posúdenia úspechu v časti

o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola uplatnená žalobkyňou v sume 100.000 eur, súd konštatoval, že čo do základu bol tento nárok dôvodný, čo do výšky však úspech žalobcu bol len čiastočný. Posúdenie výšky plnenia tu záviselo výlučne na úvahe súdu. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňu v takejto veci treba považovať za plne procesne úspešnú, keďže mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 56/2017). Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pre účely trov tejto časti konania bola žalobkyňa plne úspešná a patrí jej proti žalovanému plná náhrada trov tejto časti konania podľa § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalovaný a žalobkyňa.

7. Žalovaný podal odvolanie proti výrokom I., III. a IV a uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je založený na nesprávnom právnom posúdení veci, vydaný v rozpore so zákonom, za stavu neexistencie zákonných podmienok priznania nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného v konaní. Z rozhodnutia Ústavného súdu SR

sp. zn. II. ÚS 163/2013 vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť

o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Uvedené potvrdzuje aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 21/2007 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 64/2008. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na to, že V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na to, že Okresný súd Trenčín v prvom rozsudku sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013 uznal A. B. C. vinnou zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Na odvolanie Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 23To/51/2013 zo dňa 19.08.2013 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a oslobodil spod obžaloby žalobkyňu, pretože skutok nie je trestným činom. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 3Tdo/17/2014 zo dňa 16.04.2014 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/51/2013 zrušil, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce a Krajskému súdu v Trenčíne prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 23To/74/2014 zo dňa 01.08.2014 zrušil rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/127/2010 v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015 oslobodil obžalovanú A. B. C. spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom a na odvolanie Krajský súd

v Trenčíne uznesením sp. zn. 2To/113/2015 zo dňa 25.01.2016 odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné. Konanie, ktoré bolo predmetom trestného stíhania, bolo až po vykonaní rozsiahleho dokazovania pred súdom s rozdielnymi závermi znalcov vyhodnotené so záverom, že skutok nie je trestným činom a nie, že sa skutok nestal. Taktiež je nutné poukázať aj na rozdielne závery súdov pri rozhodovaní o vine, pričom aj z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že sa jedná o mimoriadne obťažnú vec z hľadiska odbornej medicínskej klasifikácie veci a až po odbornej klasifikácii vyplývajúcej zo znaleckých posudkov (na hlavnom pojednávaní bolo vypočutých 10 znalcov) bolo možné vo veci náležite rozhodnúť. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné objasňovať a vyšetrovať trestné činy a zabezpečiť postih páchatel'ov. Prokurátor v prípade, že existujú dôkazy, ktoré dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, musí podať obžalobu s tým, aby o vine obžalovaného rozhodol súd. Štát v danom prípade dôvodne uplatnil legitímne právo na vedenie trestného stíhania. Akékoľvek odškodnenie za konanie, ktoré bolo predmetom obžaloby, vykazovalo znaky podozrenia zo spáchania trestného činu, by bolo v rozpore

s dobrými mravmi (§ 3 OZ), pretože je absurdné, aby štát zaplatil za to, že mal snahu objasniť závažné protiprávne konanie. V danom prípade bola obvinená trestne stíhaná dôvodne a na základe zisteného skutkového stavu, v súlade so znaleckými posudkami, odbornými vyjadreniami, výpoveďami znalcov a v súlade s rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sp. zn. ZS 302/0001/2010 zo dňa 20.09.2010, ktorý v rámci prípravného konania neumožňoval zastavenie trestného stíhania, ale postavenie obvinenej pred súd na základe obžaloby. Tým, že žalobkyňa bola právoplatne oslobodená spod obžaloby ešte automaticky neznamená, že vznesenie obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím a zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia a následné podanie obžaloby prokurátorom by bolo nesprávnym úradným postupom. Žiadny orgán a ani súd nekonštatoval, že by uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby, bolo nezákonné. Právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia nikdy nebolo zrušené ani zmenené príslušným orgánom. To znamená, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody absentuje právny titul. Súd v napadnutom rozsudku poukázal na rozhodnutie ÚS SR

sp. zn. II. ÚS 163/2013, avšak sa nevysporiadal s vyššie uvedenou námietkou žalovaného.

V danej veci súd iba nepresvedčivo konštatoval, že aj keď sa vedené trestné konanie javilo ako zákonné, v súlade s judikatúrou je ho potrebné považovať za nezákonné, pretože sa uplatňuje fikcia nezákonného začatia a vedenia trestného stíhania v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Označené rozhodnutie Ústavného súdu však nemožno aplikovať absolutizujúco, ale iba v kontexte s individuálnymi okolnosťami. Tými sa súd nezaoberal

a práve na tieto individuálne okolnosti žalovaný poukazoval, keď tvrdil, že v čase podania obžaloby bol skutkový stav trestného činu preukázaný a zmenil sa až počas pojednávania pred súdom v dôsledku toho, že boli až v rámci odvolacieho konania predložené nové znalecké posudky. Do tej doby, odborne vyhotovené znalecké posudky a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou poukazovali na pochybenie žalobkyne a na dôvodnosť podanej obžaloby. K úspešnému uplatneniu

nároku na náhradu škody je potrebné súčasné splnenie všetkých zákonných podmienok, a to existencia nesprávneho úradného postupu/nezákonnosť rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom/nezákonným rozhodnutím. V danej veci nie je splnená prvá základná podmienka, a to existencia nesprávneho úradného postupu, resp. existencia nezákonného rozhodnutia zo strany žalovaného. Ak nie je naplnený čo i len jeden z uvedených predpokladov, zodpovednostný vzťah medzi štátom a subjektom požadujúcim náhradu škody nevzniká. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala príčinnú súvislosť medzi vzniknutou nemajetkovou ujmom a trestným stíhaním ako predpoklad vzniku škody. Príčinou vzniku škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím môže byť len také nezákonné rozhodnutie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha, či by škodlivý následok nastal bez nezákonného rozhodnutia (uznesenie Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 6 Cdo 103/2011). V tomto smere poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 16/2005. V danom prípade nastali viaceré skutočnosti, ktoré spôsobili u žalobkyne škodlivý následok. V prvom rade ide o samotnú smrť dieťaťa. Manžel žalobkyne vo svojej výpovedi uviedol, že smrť dieťaťa niesla veľmi ťažko a bola od tej doby na liekoch. Túto skutočnosť potvrdil aj ošetrojúci lekár, keď vo vyjadrení uviedol, že psychické problémy nastali od smrti dieťaťa a nie od začatia trestného stíhania, prípadne od podania obžaloby. Lekár nevedel určiť a rozlíšiť, kedy u žalobkyne vznikla trauma, či od smrti dieťaťa, či rozhodnutím úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo samotným začatím trestného stíhania, čo vyplynulo aj z odborného vyjadrenia na sťaženie spoločenského uplatnenia. Z uvedeného je zrejmé, že sa stretlo viacero skutočností, ktoré mohli mať vplyv na žalobkyňu a jej vznik škodlivého následku. Súd sa s danou skutočnosťou nevysporiadal

a z daných skutkových okolností je zrejmé, že smrť dieťaťa, rozhodnutie úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a trestné stíhanie predstavovalo významný článok reťazca príčin a následkov. Nemožno iba skonštatovať, že v dôsledku len trestného stíhania bola žalobkyne spôsobená uplatnená škoda. Súd pri stanovení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v plnom rozsahu akceptoval odborné vyjadrenie A. O. C. napriek tomu, že žalovaný namietal jeho nezákonnosť a priznal žalobkyne sumu 8.681,40 eur. K náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyňa predložila odborný lekárske posudok od A. C. zo dňa 13.02.2018, jeho doplnenie a odborné vyjadrenie zo dňa 25.07.2022. V samotnom odbore znaleckom vyjadrení č. 44/2022 je pritom viacero zavádzajúcich skutočností. V prvom rade žalovaný poukazuje na určenie diagnózy ako - endoreaktívna depresia. Zo zoznamu Medzinárodnej klasifikácia chorôb ako systematicky triedeného a hierarchicky usporiadaného zoznamu chorôb (položiek) označovanými A 00 až U 99, sú duševné poruchy a poruchy správania zahrnuté pod kategóriu F 00 – F 99. Diagnóza označená ako endoreaktívna depresia sa v medzinárodnej klasifikácii porúch nenachádza. V odbornom znaleckom vyjadrení sú definované 4 stupne miery závažnosti a prognózy poškodenia. Nie je zrejmé, na základe čoho a z akého právneho predpisu A. C. určil

4 stupne miery závažnosti prognózy a na základe čoho stanovil samotnú výšku bodov. Okrem uvedeného pri výpočte bodového hodnotenia a diagnóze A. C. nesprávne stanovil súčet bodového ohodnotenia na 455 bodov, keď poškodenie vo vzťahu k sebe ako 1. stupeň viac závažného poškodenia s priaznivou diagnózou (195 bodov), pričom podľa stanového výpočtu 1. stupeň zodpovedá maximálne 65 bodom a nie závažnému poškodeniu a bodovému ohodnoteniu až 195 bodov. Aj v prípade poškodenia vo vzťahu k rodine, kde je uvedený

1. stupeň menej závažné poškodenie s nepriaznivou prognózou (130 bodov), kedy podľa výpočtu prvý stupeň zodpovedá 65 bodom a nie 130 bodom ako uvádzal A. C.. Ak by sa vychádzalo z bodového ohodnotenia a 4 stupňov miery závažnosti, ktoré si sám ustanovil A. C. bez odbornej opory, tak správny výpočet by mal byť len 260 bodov. V zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia môže ošetrojúci lekár vyhotoviť iba lekárske posudok. Pokiaľ ide o lekárske posudok vyhotovený podľa zákona č. 437/2004 Z.z. žalovaný poukázal na § 8 ods. 4 a 5.

Z lekárskeho posudku zo dňa 13.02.2018 a z odborného vyjadrenia zo dňa 25.07.2022 vyplýva, že zdravotný stav A. C. nie je možné považovať za ustálený. Jej zdravotný stav sa neustále vyvíja, čo je zrejme aj z bodového ohodnotenia, ktoré sa zmenilo, ako aj z toho, že ošetrojúci lekár uviedol poškodenie s priaznivou diagnózou. Stav žalobkyne sa môže ešte meniť a nie je možné ho jednoznačne ustáliť. Aj súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobkyňa bola liečená od roku 2011 a lieči sa až do dnešného dňa. Z ustanovenia § 8 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je zrejme, že lekárske posudok je potrebné vyhotoviť podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 2 vyššie, avšak lekárske posudok zo dňa 13.02.2018 a ani odborné vyjadrenie zo dňa 25.07.2022 nemá zákonom predpísané náležitosti, a to napr. stanovenie dátumu vzniku poškodenia na zdraví, začiatok liečenia, ukončenie liečenia, vymedzenie pracovnej neschopnosti.

Podľa § 10 zákona č. 437/2004 Z.z. posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadziieb ustanovených v prílohe č. 1 v II.

a IV. časti. Stanovená diagnóza - endoreaktívna depresia sa v danej prílohe nenachádza. Súd sa vyššie uvedenými skutočnosťami vôbec nezaoberal a neodôvodnil, z akého dôvodu na ne neprihliadol. V plnom rozsahu akceptoval vyhotovené bodové ohodnotenie na 455 bodov napriek tomu, že nie je jasné, z akej diagnózy vychádzal A. C., pričom aj samotné bodové ohodnotenie bolo nesprávne. Taktiež nie je zrejmé, na základe čoho boli stanovené

4 stupne miery závažnosti, práve s danou výškou bodového ohodnotenia. Žalobkyňa mala byť v období od roku 2011 liečená na depresiu A. J. (neuroológ), čo je u iného lekára, ako u toho, ktorý vyhotovil lekársky posudok predložený žalobkyňou. V ambulancii lekára, ktorý vyhotovil lekársky posudok bola liečená až od roku 2014, nie je teda možné, aby tento lekár s určitosťou určil vznik a dôvody jej ochorenia. Nie je ani možné zo strany A. C. s určitosťou stanoviť, od kedy vznikli žalobkyňi problémy, či vôbec súvisia s vedením trestného stíhania alebo s úmrtím dieťaťa. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že znalecký posudok nemôže vyhotovovať samotný ošetrojúci lekár, ten môže vyhotoviť iba lekársky posudok. Z ustanovenia § 17 je zrejmé, že Odborné vyjadrenie č. 44/2022 je síce označené ako odborné znalecké vyjadrenie, opatrené znaleckou doložkou a pečiatkou, avšak nespĺňa predpísané zákonné náležitosti. V predmetnom odbornom znaleckom vyjadrení je síce uvedené, čo je úlohou znalca, aké sú otázky na znalca, znalecký záver, pečiatka znalca

a znalecká doložka, avšak chýba označenie, že ide o znalecký posudok. Neobsahuje ani najpodstatnejšie časti znaleckého posudku, a to výpočet podkladov, z ktorých znalec vychádza, skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru, postup a odbornú literatúru alebo zákonné ustanovenia, ktorými sa riadil, ako aj prílohy a podklady, z ktorých vychádzal. Vyhotovené odborné vyjadrenie je nepreskúmateľné a nie je možné z neho overiť dôvodnosť postupov znalca. O škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa osoba spravidla dozvie, kedy sa po liečbe jej zdravotný stav natoľko ustáli a je jasné, v akom rozsahu ku sťaženiu jej života v spoločnosti došlo a až vtedy je možné vykonať objektívne hodnotenie (rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 2682/2005, sp. zn. 25 Cdo 1697/2007). V zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. je možné vyhotoviť lekársky posudok na sťaženie spoločenského uplatnenia až po ustálení zdravotného stavu. V danom prípade sa zdravotný stav žalobkyne neustálil a neustále sa vyvíja s priaznivou, resp. nepriaznivou prognózou. Táto skutočnosť vyplynula aj z výsluchu A. C., keď uviedol, že zdravotný stav žalobkyne sa vyvíja v závislosti na stresových faktoroch. V danom prípade nie je jednoznačne možné určiť, aký dosah do budúcnosti má na žalobkyňu či už trestné stíhanie, smrť dieťaťa alebo rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Žalobkyňa v konaní nepreukázala negatívny dosah na svoje možnosti sebarealizácie, či nejaké obmedzenia v spoločenskom a kultúrnom živote. S poukazom na uvedené súd na vyhotovený lekársky posudok resp. odborné vyjadrenie a na samotné sťaženie spoločenského uplatnenia nemal prihliadať. Žalovaný sa nestotožnil s názorom súdu, že mal za preukázané, že trestné stíhanie malo spôsobiť intenzívny stres v rodine žalobkyne. Z výsluchu svedka (manžela) vyplynulo, že žalobkyňa bola psychiatricky liečená, nakoľko trestné stíhanie malo vplyv na celé spektrum rodinného života, ťažko znášala aj smrť samotného dieťaťa, ako aj skutočnosť, keď Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v roku 2010 vydal rozhodnutie, že porušila nariadenie a dostala pokutu. To mala pociťovať ako krivdu a od tej doby bola na liekoch. Aj svedkyňa A. J. uviedla, že v jej prípade ide o tzv. reaktívnu depresiu, čo bola reakcia na stav, ktorý žalobkyňa prežila, a to úmrtie dieťaťa a následné vyšetrovanie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nie je možné jednoznačne konštatovať, že práve iba samotné trestné stíhanie spôsobilo stres v rodine. Priznanie nemajetkovej ujmy nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobkyne. Aj tu nastali viaceré skutočnosti, ktoré spolupôsobili na škodlivý následok nepriaznivý vplyv na rodinný život. Nie je správne konštatovanie súdu, že trestné stíhanie malo negatívny vplyv na žalobkyňu a teda jej stanovil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur. S poukazom na skutočnosti vyplývajúce z osobitosti trestného konania, by priznanie uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bolo v rozpore s dobrými mravmi, a to aj s prihliadnutím na to, že žalobkyňa bola postihnutá zo strany Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý skonštatoval jej pochybenie, ako aj s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne

sp. zn. 5Co/88/2020, podľa ktorého G. D. J. O. bola zaviazaná zaplatiť rodičom maloletého škodu vo výške 80.000 eur, pritom nemocnica nemala vplyv na to, že

k neoprávnenému zásahu došlo pri výkone, na ktorom sa podieľala žalobkyňa ako ošetrojúca lekárka. Súd priznal žalobkyňi aj náhradu škody výške 4.468,62 eur za trovy znaleckého dokazovania. V zmysle § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody má zahŕňať účelne vynaložené trovy konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní. Vyhotovené znalecké posudky od A. A. A., S., J. A. M. A., E..

a J. A. A. T., E. nepovažuje žalovaný za účelne vynaložené trovy konania. V rámci trestného konania bolo pre posúdenie odborných otázok pribratých viacero znalcov, ktorí vyhotovili aj znalecké posudky súvisiace s danou vecou. Zo strany žalobkyne vyhotovené znalecké posudky nebolo možné posudzovať v rámci trestného konania ako znalecké posudky, ale iba ako listinné dôkazy, nakoľko sa nejednalo o znalcov ustanovených súdom. Nebolo teda potrebné podľa žalovaného ešte aj vyhotovovať znalecký posudok, ktorý má žalovaný napokon uhradiť. Súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval podľa § 255 CSP a uviedol, že čo do úspechu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy posúdenie výšky plnenia záviselo výlučne od úvahy súdu a čo sa týka nároku náhrady škody mala žalobkyňa iba čiastočný úspech, preto zaviazal súd žalovaného na náhradu trov konania v časti o náhradu škody v rozsahu 10,48 % a na náhradu trov konania v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %. Súd pri určovaní trov konania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, výroky III. a IV. sú nevykonateľné, nakoľko nie je možné v tomto konaní určiť výpočet trov konania. Nie je zrejmé, či pri uplatnených úkonoch právnej služby v tomto konaní sa bude vychádzať v rozsahu 10,48 % alebo 100 %, ktoré úkony predmetného konania možno priradiť k úkonom v časti o náhradu škody a ktoré k úkonom v časti náhrady o nemajetkovú ujmu. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu, prípadne, aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Žalobkyňa podala odvolania voči zamietavému výroku II. týkajúceho sa nemajetkovej ujmy vo výške 10.385 eur a náhrady škody vo výške 6.439,94 eur. Uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa sa žalobou domáhala priznania nemajetkovej ujmy v sume 100.000 eur, náhrady škody v sume 17.828,92 eur a sťaženia spoločenského uplatnenia v dôsledku trestného stíhania vo výške 8.681,40 eur. Čo sa týka uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100.000 eur, tento nárok považuje žalobkyňa za dôvodný vzhľadom na následky na jej zdraví, ľudskej cti a dôstojnosti. Samotný žalovaný vyčíslil výšku nemajetkovej ujmy na sumu 15.385 eur, ako päťdesiatnásobok minimálnej mzdy v roku 2010 v hodnote 307,70 eur. V skutočnosti súd prvej inštancie stanovil výšku nemajetkovej ujmy na sumu 5.000 eur, čo je v rozpore s uznaným nárokom zo strany žalovaného a rozdiel predstavuje sumu 10.385 eur. V tomto smere žalobkyňa poukázala na rozsudok Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 12C/334/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/88/2020, v ktorom súdy priznali náhradu nemajetkovej ujmy matke, otcovi a bratovi nebohého maloletého v sume 40.000 eur každému, napriek tomu, že bolo preukázané, že maloletý zomrel na aspiráciu žalúdočného obsahu doma. Žalovaný vyslovil právny názor, ktorý si osvojil aj súd, že znalecké posudky vypracované súdnymi znalcami na objednávku obhajoby nie sú znaleckými posudkami, ale len listinnými dôkazmi, pričom takýto právny názor je v rozpore so zákonom a zásadou kontradiktórnosti trestného konania, kde sú obžaloba ako aj obhajoba rovnocenné v právach a povinnostiach. Žalobkyňa poukázala na právny názor Najvyššieho súdu SR, ktorý v rámci dovolacieho konania zrušil prvý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z dôvodu, že nevypočul súdnych znalcov obhajoby, ale len prečítal ich znalecké posudky, a to napriek tomu, že s prečítaním znaleckých posudkov dal súhlas aj krajský prokurátor. V danom prípade je preto vyúčtovanie trov konania ako náhrady škody žalobkyne za rokovanie a doručenie žiadosti ako aj dokladov na vypracovanie znaleckých posudkov dôvodné. Len váha kópií listín bola asi 30 kg a okrem toho bolo potrebné vec so znalcami prerokovať a dohodnúť vypracovanie znaleckých posudkov. Preto si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody za tieto úkony spojené s rokovaním so znalcami, a to rokovanie so znalkyňou A. D. dňa 27.03.2013, rokovanie so znalcom A. A. dňa 08.04.2013, rokovanie s H. A. L., E. dňa 10.04.2013, rokovanie s J. A. M. A., J. dňa 12.04.2013, rokovanie so znalcom A. A. dňa 04.06.2013, rokovanie s J. A. D., H. a prevzatie znaleckého posudku dňa 12.08.-14.08.2013, celkovo vo výške 2.075,91 eur. Rovnako prináleží žalobkyňi náhrada škody za tieto úkony právnej služby, a to rokovanie s klientkou a štúdium spisu dňa 07.05.2013, rokovanie s klientkou dňa 12.06.2013, rokovanie s klientkou dňa 16.08.2013, celkovo spolu 971,98 eur. Dovolacie konanie na návrh generálneho prokurátora SR na Najvyššom súde SR bolo samostatným konaním po právoplatnom skončení veci na Krajskom súde v Trenčíne, preto aj nasledovné úkony právnej služby sú nárokom na náhradu škody, a to prevzatie zastúpenia dňa 21.02.2014, štúdium spisu na Krajskom súde v Trenčíne, rokovanie s klientkou dňa 10.04.2014, celkovo vo výške

658,72 eur. Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Trenčíne bola vec vrátená na nové konanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Trenčíne, v rámci ktorého boli vykonané a neuznané úkony, a to rokovanie s klientkou dňa 09.06.2014, štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín, rokovanie s klientkou dňa 17.09.2014, rokovanie s J. A. A., J. dňa 28.01.2014, rokovanie s J. A. M. A., J. a H. A. L., E. dňa 16.03.2015, štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 24.03.2015, štúdium spisu na Okresnom súde v Trenčíne dňa 27.04.2015, celkovo spolu 2.078,99 eur. V rámci odvolacieho konania na Krajskom súde v Trenčíne neboli započítané tieto úkony, ktorých sa žalobkyňa domáha, a to štúdium spisu na Krajskom súde v Trenčíne dňa 18.09.2015, štúdium spisu na Krajskom súde v Trenčíne dňa 22.01.2016, celkovo vo výške 654,34 eur. V prípade štúdia spisu bol na súdoch spísaný úradný záznam, ktorý je súčasťou trestného spisu a súd sa s ním mohol oboznámiť. Právo na štúdium spisu vyplývalo priamo zo zákona a bolo súčasťou obhajoby. Rozhodnutie súdu prvej inštancie čo sa týka náhrady škody je nepreskúmateľné, nakoľko súd presne nešpecifikoval, ktoré položky uznal a ktoré nie. Rovnako je pochybný právny názor súdu, že si žalobkyňa mohla zvoliť iného obhajcu z N.. Obhajcu Q. Q. D. si zvolila potom, ako bola odsúdená prvostupňovým súdom na nepodmienečný trest odňatia slobody, a to po predchádzajúcej obhajobe dvoch advokátov. Žalobkyňa namietala aj nesprávnosť výrokovej časti rozsudku týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania v časti o náhradu škody v rozsahu 10,48 %, ktorý považuje za nesprávny. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa podala odvolanie v časti rozsudku týkajúcej sa nemajetkovej ujmy vo výške 10.385 eur a v časti týkajúcej sa náhrady škody vo výške 6.439,94 eur z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Bližšie však žalobkyňa nešpecifikovala, v čom vidí vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, resp. nesprávne právne posúdenie, alebo v čom vidí, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa sa mylne domnieva, že žalovaný uznal jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.385 eur. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe iba poukázal na § 17 ods. 2, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. V zmysle zákona č. 255/1998 Z.z. v znení zákona č. 422/2002 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, celková výška v prípade škody na zdraví poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy ustanovenej osobitným právnym predpisom. V roku 2010 výška minimálnej mzdy predstavovala hodnotu 307,70 eur. Päťdesiatnásobok by mal byť maximálne 15.385 eur, teda požadovaná suma 100.000 eur je v rozpore so zákonom a je neprimerane vysoká. Žalovaný v priebehu celého konania spochybňoval uplatnený nárok žalobkyne, keď v danej veci nebola splnená základná podmienka - existencia nesprávneho úradného postupu a existencia nezákonného rozhodnutia zo strany žalovaného. Žalobkyňa nepreukázala ani existenciu jej majetkovej ujmy a nadväzne na to príčinnej súvislosti medzi uplatnenou škodou a nesprávnym úradným postupom. V dôsledku toho žalovaný po celý čas konania navrhoval žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť. Z podaného odvolania nie je zrejmé, či žalobkyňa žiada priznať z titulu nemajetkovú už iba 10.385 eur a upúšťa od pôvodne uplatneného nároku vo výške 100.000 eur alebo napáda rozsudok súdu aj v ďalšom rozsahu. Žalobkyňa ďalej poukazovala na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/88/2020, v ktorom súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy matke, otcovi a bratovi nebohého maloletého. Z uvedeného rozhodnutia, ako aj z rozhodnutia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/67/201 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/113/2015, vyplýva preukázanie pochybení žalobkyne ako lekárky pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Jediné, čo nebolo nepochybne preukázané bolo, že toto jej konanie malo rozhodujúci vplyv na následok a smrť maloletého. Konanie, ktoré bolo predmetom trestného stíhania, bolo až po vykonaní rozsiahleho dokazovania pred súdom s rozdielnymi závermi odborníkov vyhodnotené so záverom, že skutok nie je trestným činom a nie, že sa skutok nestal. Žalobkyňa taktiež napadla odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti náhrady škody vo výške 6.436,94 eur a uviedla, že váha kópií a podkladov na vypracovanie znaleckých posudkov bola asi 30 kg, okrem toho bolo potrebné veci so znalcami prerokovať a dohodnúť vypracovanie znaleckých posudkov, preto si uplatnila nárok na náhradu škody za úkony spojené s rokovaním so znalcami. Žalovaný v tomto smere poukázal na ust. § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 481/2015, sp. zn. II. ÚS 78/03.

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 402/2015 vyplýva, že zásada, podľa ktorej každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne a trovy svojho zástupcu, sa v trestnom konaní prejavuje iba v tom, že obvinený znáša vlastné trovy a výdavky spojené so zvolením obhajcu, včítane odmeny dohodnutej medzi ním a advokátom. Pritom sa ale „uhradzuje len účelne, či dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil“. Podľa žalovaného bližšie uvedené porady so znalcami v podanom odvolaní, ako aj rokovanie s nimi a cestovné náklady právneho zástupcu súvisiace s rokovaniami so znalcami, nie je možné považovať za účelne vynaložené náklady, ktoré by mal znášať žalovaný. Nejedná sa ani o úkony právnej služby v zmysle zákona č. 655/2004 Z.z.. Rovnako aj uplatnenú náhradu trov za úkony právnej služby, a to rokovanie s klientom spolu so služobnou cestou, považuje žalovaný za trovy, ktoré neboli vynaložené účelne. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, či skutočne reálne došlo k poradám s právnym zástupcom v takom rozsahu, ani ich nutnosť a opodstatnenosť a v druhom rade poukazuje na ustanovenie § 14 ods. 6 zákona č. 655/2004 Z.z.. Pokiaľ ide o nepriznanú náhradu za prevzatie zastúpenia zo dňa 21.02.2014 spolu s cestovnými nákladmi, tak príprava a prevzatie boli uplatnené už právnym zástupcom Q. K., ale aj Q. D. dňa 15.03.2013. Žalovaný poukazuje na svoje odvolanie, podľa ktorého žiada, aby odvolací súd rozhodol.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že trvá na svojich prednesoch a podaniach, ktoré urobila v predmetnej veci, kedy súd vykonal dokazovanie v spojení s trestnou vecou a rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 4T/67/2014

v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/113/2015. V predmetnej veci konal 2-krát dovolací senát Najvyššieho súdu SR, a to na dovolanie generálneho prokurátora SR a ministerky spravodlivosti SR, ktorý potvrdil nevinu žalobkyne v prípade smrti maloletého dieťaťa. Je potrebné uviesť, že maloletý zomrel doma v domácom prostredí

a podľa výsledkov rozsiahleho dokazovania znalcami bolo preukázané, že príčinou smrti maloletého bolo respiračné zlyhanie vdýchnutím častí žalúdočného obsahu do dýchacích ciest maloletého. Čiže smrť maloletého nebola v príčinnej súvislosti s konaním žalobkyne a jej výkonom povolenia, u ktorej bol maloletý predtým bez teplôt a iných zdravotných ťažkostí. Ošetrojúca lekárka záchranej zdravotnej služby A. C. v listine o obhliadke mŕtveho konštatovala, že matka bezprostredne po smrti maloletého uviedla, že keď prišla

k maloletému ráno, už nežil. Rovnako závažne pochybil lekár A. K. pri pitve maloletého, keď síce konštatoval zvratky na pyžame maloletého, avšak pitvu neprerušil, keď mylne konštatoval príčinu smrti maloletého a nevyžiadal si súhlas vyšetrovateľa na vykonanie súdno-lekárskej pitvy. Nevykonal ani odbery biologických materiálov na zistenie príčiny úmrtia. Tieto závažné pochybenia boli konštatované a zistené až nasledovným znaleckým dokazovaním znalcami špecialistami v rámci súdneho konania. Tieto závažné pochybenia potom viedli k obvineniu žalobkyne a následnému podaniu obžaloby, čo malo za následok závažné poškodenie zdravia ako aj dobrého mena žalobkyne. Je nutné konštatovať, že vyšetrovateľ PZ, ako aj prokurátor Okresnej prokuratúry v N., mali mať dostatočné skúsenosti a vedomosti na to, aby zabránili neodôvodnenému obvineniu a trestnému stíhaniu žalobkyne a aby zabránili trestnému stíhaniu na základe nezákonných dôkazov. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobkyňa navrhla odvolanie žalovaného zamietnuť a jej odvolaniu vyhovieť, nakoľko je presvedčená o tom, že uplatnené nároky sú dôvodné a zákonné.

11. Žalovaný v podanom vyjadrení uviedol, že zotrváva na svojich vyjadreniach a trvá na podanom odvolaní.

12. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 a contrario CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške 4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania, náhradu škody vo výške 3.965 eur titulom trov právneho zastúpenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobkyňu náhradu škody vo výške 653,89 eur a rozsudok vo zvyšnej zamietavej časti vo výroku II. ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu so súvisiacimi výrokmi III. a IV. o trovách konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP

zrušiť a vec vrátiť v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

14. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

15. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

16. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobkyni pri výkone verejnej moci čiastočne vyhovel, žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobkyni náhradu škody v sume 17.115,20 eur (4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania, 3.965 eur titulom trov právneho zastúpenia, 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia) a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur. Vo zvyšnej časti žalobu, pokiaľ išlo o uplatnený nárok presahujúci žalobkyni prisúdenú náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti o náhradu škody v rozsahu 10,48 % a žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %.

17. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je ustanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy SR podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné. Za predpoklady pre priznanie takejto náhrady škody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa považuje okrem iného vydanie nezákonného rozhodnutia a tiež jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonnosti. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejмый (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011). Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré skončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté.

18. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady škody vo výške 30.978,94 eur (4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania, 17.828,92 eur titulom trov právneho zastúpenia a 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia) a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur titulom nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, na základe ktorého sa viedlo trestné stíhanie. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že uznesením vyšetrovateľa M. J. N. sp. zn. ORP-627/2-OVK-TN-2010 zo dňa 02.07.2010 bolo proti žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona. M. J. N. podala dňa 14.10.2010 na obvinenú (žalobkyňu) obžalobu pod sp. zn. 2Pv/465/2010, pre spáchanie prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/127/2010 zo dňa 05.03.2013 bola žalobkyňa uznaná za vinnú zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona

s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, pričom bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov nepodmienečne. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/51/2013 zo dňa 19.08.2013 bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 3Tdo/17/2014 zo dňa 16.04.2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, ktorý následne uznesením sp. zn. 23To/74/2014 zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vec znovu prejednal a rozhodol. Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015 oslobodil obžalovanú spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2To/113/2015 odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné. Najvyšší súd SR dovolanie ministerky spravodlivosti SR odmietol uznesením sp. zn. 2Tdo/57/2016 zo dňa 12.06.2019.

19. Žalovaný v odvolaní namietal, že právoplatné oslobodenie žalobkyne spod obžaloby automaticky neznamená, že vznesenie obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím, keď právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo nikdy zrušené, ani zmenené príslušným orgánom, preto pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody v danom prípade absentuje právny titul, a to existencia nezákonného rozhodnutia. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného za nedôvodné a konštatuje, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby s tým, že ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov právo na náhradu škody, vrátane nároku na náhrady nákladov na trovy obhajoby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatný oslobodzujúci rozsudok. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorý sa jej nemôže zbaviť. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010). Je možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013, na ktoré poukázal žalovaný). Ako však bolo uvedené vyššie zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné v súlade s ustálenou judikatúrou, treba takéto trestné stíhanie považovať za nezákonné, pretože sa uplatňuje fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za správny treba považovať výklad, v zmysle ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby (ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Na podporu svojich tvrdení odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010, podľa ktorého pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, prípadne preto, že skutok nie je trestným činom, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného konania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Ďalej odvolací súd poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 540/2016 zo dňa 13.12.2016, v zmysle ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade je daná zodpovednosť štátu za vzniknutú škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., keď existencia nezákonného rozhodnutia je nepochybná, nakoľko voči žalobkyňi bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa M. J. T. N. sp. zn. ORP-627/2-OVK-TN-2010 zo dňa 02.07.2010 a žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/67/2014 zo dňa 11.05.2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/113/2015 zo dňa 25.01.2016, ktorý sa stal právoplatným dňa 25.01.2016.

20. Ďalej sa odvolací súd zaoberal námietkami zo strany žalobkyne vo vzťahu k jednotlivým úkonom právnej pomoci, ktorých náhradu si v tomto konaní žalobkyňa uplatnila a neboli jej súdom prvej inštancie priznané.

21. Z ustanovenia § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený má nárok na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s konaním, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, z čoho potom vyplýva, že súčasťou škody, za ktorú štát v režime daného zákona zodpovedá sú účelne vynaložené trovy konania, ktoré musel poškodený vynaložiť k odstráneniu nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu a ktorých náhrada nebola v rámci procesných predpisov ovládajúcich konanie, v ktorom došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia alebo k nesprávnemu úradnému postupu možná. Zmyslom tejto úpravy je umožniť náhradu trov smerujúcich k zrušeniu, k zmene alebo k náprave protiprávneho stavu, ktorých vynaložením by inak nebolo v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávnym úradným postupom. Spôsob a rozsah náhrady škody sú upravené v § 17 a § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. Uhradza sa nielen skutočná škoda, ale aj ušlý zisk, s výnimkou prípadov, ak osobitný právny predpis (vo vzťahu špeciality) ustanovuje inak (§ 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). Náhrada škody pritom zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Tropy konania zahŕňajú tropy právneho zastúpenia, tropy znaleckého dokazovania, s výnimkou nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Vo všeobecnosti možno trovami konania rozumieť „náklady resp. finančné výdavky subjektov, ktoré sa na konaní zúčastňujú a ktoré sú vynaložené na úkony súvisiace s konaním. Trovami konania môžu byť výdavky na poštovné, odmenu znalca, prekladateľa, svedočné a podobne. Obvinený znáša tropy a výdavky spojené so zvolením obhajcu, vrátane odmeny dohodnutej medzi ním a advokátom (§ 553 ods. 1 Trestného poriadku). V súvislosti s touto náhradou trov konania ide o zásadu, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Z uvedeného pravidla vyplýva, že sa uhrádzajú len účelne, či dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil, pritom záleží na účastníkovi samotnom, aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí jednať o náklady na obhajobu vynaložené účelne. Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne.

22. Súd prvej inštancie v odôvodnení v bodoch 10.17 až 10.20 svojho rozhodnutia komplexne, dôsledne a presne špecifikoval každý jeden úkon právnej pomoci obhajcu (advokáta) Q. K., Q. R. a Q. D., správne sa vysporiadal s jednotlivými úkonmi právnej služby vo vzťahu k účelnosti vynaložených nákladov na obhajobu. Žalobkyňa v podanom odvolaní namietala nepriznanie uplatnených trov právneho zastúpenia advokátom Q. D. za 8 rokovaní so znalcami (v dňoch 27.03.2013, 08.04.2013, 10.04.2013, 12.04.2013, 04.06.2013, 12.08.-14.08.2013, 28.01.2014, 16.03.2015) a odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že za tieto úkony nemožno priznať odmenu advokátovi a náhradu cestovných výdavkov, nakoľko nejde o účelne vynaložené tropy konania, zároveň sa nejedná o úkony právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, kedy rokovania so znalcami mohli byť z dôvodu hospodárnosti a účelnosti realizované písomnou formou alebo telefonicky. Súd prvej inštancie správne nepriznal žalobkyňi ani náhradu trov právneho zastupovania za právne úkony za rokovania advokáta Q. D. so žalobkyňou ako klientkou (v dňoch 07.05.2013, 12.06.2013, 16.08.2013, 10.04.2014, 09.06.2014) z dôvodu, že žalobkyňa v konaní nepredložila žiadne zápisnice alebo záznamy z rokovaní/porady s advokátom, ani žiadne iné listinné dôkazy, ktoré by preukazovali uskutočnenie uvedených rokovaní právneho zástupcu so žalobkyňou, preto nemožno za tieto úkony priznať odmenu právnenému zástupcovi a s tým spojené náhrady cestovných výdavkov. Pokiaľ ide o štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 17.09.2014, odvolací súd nepovažuje náklady na tento úkon právnej služby za účelne vynaložené, keď k nahliadnutiu do spisu došlo zo strany právneho zástupcu následne po vydaní zrušujúceho rozhodnutia odvolacím súdom a vrátení veci na okresný súd, teda nedošlo k žiadnym novým skutočnostiam, s ktorými by bolo potrebné sa oboznámiť. Taktiež ani štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 24.03.2015 nemožno považovať za účelne vynaložené náklady za daný úkon právnej služby, keď právny zástupca žalobkyne si vyhotovil zo spisu len fotokópie vyúčtovania odmeny znalcov, čo nemožno považovať za nevyhnutný a pre konanie podstatný úkon. Štúdium spisu na Krajskom súde v Trenčíne dňa 18.09.2015 z obsahu spisu vôbec nevyplýva. Odvolací súd považoval aj štúdium spisu

na Krajskom súde v Trenčíne dňa 22.01.2016 za nehospodárne a neúčelne vynaložené náklady za taký úkon, keď nahliadnutie do spisu bolo uskutočnené po rozhodnutí okresného súdu a po podanom odvolaní. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepriznal žalobkyni nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za uvedené jednotlivito namietané úkony. Odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú námietku žalobkyne týkajúcej sa priznania náhrady trov právneho zastúpenia za úkon prevzatia zastúpenia zo dňa 21.02.2014 a štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 27.04.2015. Odvolací súd považuje náklady spojené s uplatnením právneho úkonu prevzatia zastúpenia dňa 21.02.2014 a štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 27.04.2015 za účelne vynaložené z dôvodu, že k prevzatiu zastúpenia právnym zástupcom došlo v rámci dovolacieho konania, resp. v dôsledku podania dovolania generálnym prokurátorom SR, kedy ide o mimoriadny opravný prostriedok uplatnený po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu a žalobkyňa sa nechala v dovolacom konaní zastupovať advokátom z dôvodu účelného bránenia svojich práv v trestnom konaní. Právny zástupca žalobkyne si pri nahliadnutí do spisu dňa 27.04.2015 vyhotovil fotokópie predložených dôkazov, ktoré súviseli s trestným konaním. Náhrada trov právneho zastúpenia bola vyčíslená nasledovne, za úkon prevzatia zastúpenia dňa 21.02.2014 vo výške 61,75 eur, režijný paušál 7,41 eur, cestovné náklady 112 eur, strata času 148,20 eur (12 x 12,35 eur), spolu vo výške 329,36 eur, za úkon štúdium spisu na Okresnom súde Trenčín dňa 27.04.2015 vo výške 63,58 eur, režijný paušál 7,63 eur, cestovné náklady 100,80 eur, strata času 152,52 eur (12 x 12,71 eur), spolu vo výške 324,53 eur, celkové trovy za obidva úkony vo výške 653,89 eur. S poukazom na uvedené odvolací súd zmenil zamietavý výrok II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a žalobkyni priznal nárok na náhradu škody vo výške 653,89 eur titulom trov právneho zastúpenia a vo zvyšnej časti zamietavého výroku II. vo vzťahu k náhrade škody titulom náhrady trov právneho zastúpenia rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

23. Žalobkyňa si ďalej uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania a odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že nárok žalobkyne je v tejto časti dôvodný, keď v trestnom konaní boli žalobkyňou predložené znalecké posudky vykonané ako dôkazy na preukázanie nevinu, ako aj z dôvodu obtiažnosti trestného konania, zároveň znalecké posudky prispeli k prijatiu záveru o oslobodení žalobkyne spod obžaloby. V prejednáwanej veci žalobkyňa zároveň preukázala predloženými faktúrami a dokladmi o zaplatení, že znalcom uhradila odmenu za vypracovanie znaleckých posudkov, vyjadrení, a to vo výške 1.904,40 eur znalcovi A. A. A., vo výške 1.698,30 znaleckej spoločnosti S., vo výške 717,12 eur znalcovi J. A. M. A., E., vo výške 148,80 eur znalcovi J. A. A. T., E...

24. Žalobkyňa sa v prejednáwanej veci domáhala aj nároku na náhradu škody vo výške 8.681,40 eur (455 bodov x 19,08 eur) titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, a to na podklade lekárskeho posudku vypracovaného dňa 13.02.2018 psychiatrom A. O. C. v spojení s odborným vyjadrením A. C. zo dňa 25.07.2022. Z lekárskeho posudku na sťaženie spoločenského uplatnenia vyplynulo, že žalobkyňa je od roku 2011 liečená na depresiu A. J. a od 04.03.2014 je liečená v ambulancii A. C. pre endoreaktívnu depresiu, jej ochorenie bolo spustené obvinením zo závažného trestného skutku a bolo zhoršované vleklým stresom z dlhodobého obvinenia a súdneho konania. A. C. vzhľadom k diagnóze posudzovanej na hodnotenie sťaženej spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z.z. sa vzťahuje na položku BII 255 celkový počet bodov 455. Z odborného vyjadrenia č. 44/2022 psychiatra A. C. zo dňa 25.07.2022 vyplynulo, že ošetrojúci psychiater upravil bodové ohodnotenie na sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne na počet bodov 715, a to diagnóza 260 bodov, poškodenie vo vzťahu k sebe - 1. st. viac závažné poškodenie s priaznivou prognózou 195 bodov, poškodenie vo vzťahu k práci - 1. st. menej závažné poškodenie s priaznivou prognózou 65 bodov, poškodenie vo vzťahu k rodine - 1. st. menej závažné poškodenie s nepriaznivou prognózou 130 bodov, poškodenie vo vzťahu k spoločnosti - 1. st. menej závažné poškodenie s priaznivou prognózou 65 bodov. Žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní konzistentne namietal lekárske posudok zo dňa 13.02.2018 a odborné vyjadrenie zo dňa 25.07.2022, že tieto nemajú zákonom predpísané náležitosti lekárskeho posudku podľa zákona č. 437/2004 Z.z., nedošlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne, preto nebolo možné vykonať bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia a zároveň odvolací súd by nemal prihliadať na odborné vyjadrenie č. 44/2022 zo dňa 25.07.2022 s poukazom na Upovedomenie o začatí správneho konania Ministerstva spravodlivosti SR č. 11088/2023/153 zo dňa 26.04.2023 voči znalcovi A. O. C.. Odvolací súd vyhodnotil predmetné odvolacie námietky žalovaného za opodstatnené a má za to, že pri stanovení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nebolo možné prihliadnuť a vychádzať

z odborného vyjadrenia č. 44/2022 zo dňa 25.07.2022 vypracovaného znalcom A. O. C., v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvi psychiatri, a to z nižšie uvedených dôvodov.

25. Podľa § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Podľa § 8 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z., lekársky posudok obsahuje a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného, b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania, c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví, d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, e) určenie diagnózy, f) hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie, g) celkový počet bodov. Z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov. Podľa § 8 ods. 4, 5 zákona č. 437/2004, lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

26. V rozhodnutí zo dňa 23. novembra 2011, sp. zn. 5Cdo/188/2010 Najvyšší súd skonštatoval, že „súd znaleckým posudkom nie je viazaný, hodnotí ho ako ktorýkoľvek iný dôkaz podľa zásad uvedených ešte v pôvodnom § 132 OSP. Hodnoteniu nepodliehajú odborné znalecké závery z hľadiska ich správnosti, súd hodnotí len presvedčivosť posudku pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Pokiaľ sa s jeho závermi nestotožňuje, musí to v rozhodnutí odôvodniť.

27. V uznesení zo dňa 27. mája 2020, sp. zn. 4Cdo/140/2019 dovolací súd uviedol, že „znalecký posudok je len jedným z dôkazov vykonaných v konaní, ktorý podlieha hodnoteniu súdu v zmysle zásad § 15 a § 191 CSP a jeho závery nemôžu byť súdom iba mechanicky preberané, pretože by to vo svojich dôsledkoch jednak znamenalo popretie možnosti súdu hodnotiť dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, privilegovanie znaleckého dôkazu a prenesenie zodpovednosti za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je postup z ústavného hľadiska neakceptovateľný a jednak pri takomto postupe by sa mohli medicínske spory ponechať iba dišputám lekárskeho kapacít a sudcovia by ich závery za štát iba formálne potvrdzovali. Súd síce nemôže hodnotiť správnosť odborných záverov vyjadrených znalcom, avšak tieto závery nemôže ani nekriticky preberať ale v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov ich musí zhodnotiť vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ktoré vyplývajú z iných dôkazov, či znalec prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s ktorými sa mal vysporiadať, či sú jeho závery podložené výsledkami konania a logicky odôvodnené a či nie sú v rozpore s výsledkami ostatných vykonaných dôkazov.

28. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že z odborného vyjadrenia č. 44/2022 zo dňa 25.07.2022 vypracovaného znalcom A. O. C. nemožno zistiť, z akej zdravotnej dokumentácie znalec vychádzal pri stanovení diagnózy žalobkyne a pri ustálení počtu bodov za účelom ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, keď znalec nepripojil k odbornému vyjadreniu lekárskej správy a ani žiadnu inú zdravotnú dokumentáciu, o ktoré by opieral svoje zistenia v prípade stanovenia diagnózy a bodového ohodnotenia, taktiež znalec nešpecifikoval a neuviedol, aké vyšetrenia žalovaná absolvovala, len stroho uviedol, že žalobkyňa je liečená od roku 2011 pre depresiu a od roku 2014 je liečená ambulantne u znalca s dlhodobým užívaním liekov (antidepresív). Z tvrdení znalca o poškodeniach v základných 4 oblastiach života u žalobkyne nemožno vyvodiť, z akých podkladov, prípadne dokumentácií, vyplývajú znalcom uvedené poškodenia v stanovených 4 oblastiach života. Nepreskúmateľný je aj postup znalca pri výpočte a stanovení bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, kedy znalec určil bodové ohodnotenie pre 4 základné oblasti života žalobkyne a každú oblasť života posudzoval podľa intervalu medzi minimálnym počtom bodov a maximálnym počtom bodov podľa 4 oblastí poškodenia, pričom znalec nešpecifikoval, akými úvahami sa riadil pri takto určenom spôsobe hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, z akej odbornej literatúry alebo z akého metodického postupu vychádzal

pri stanovení bodového ohodnotenia, nepopísal postup, na základe ktorého určil jednotlivé skupiny poškodení. S prihliadnutím na absenciu uvedených nedostatkov nebolo možné prihliadnúť pri stanovení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na odborné vyjadrenie č. 44/2022 zo dňa 25.07.2022 vypracovaného znalcom A. O. C., nakoľko odborné vyjadrenie je nepreskúmateľné a neobsahuje podstatné náležitosti v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z upovedomenia o začatí správneho konania Ministerstvom spravodlivosti SR

č. 11088/2023/153 zo dňa 26.04.2023 vyplýva, že po preskúmaní odborného vyjadrenia

č. 44/2022 zo dňa 25.07.2022 ministerstvo dospelo k podozreniu, že znalec mohol pri vypracovaní úkonu znaleckej činnosti porušiť povinnosti vyplývajúce z ustanovení zákona

č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov vzhľadom na konštatované nedostatky v odbornom vyjadrení, ako aj k podozreniu, že z možnosti vylúčenia znalca z podania znaleckého úkonu pre pomer k zadávateľke (žalobkyni). S poukazom na uvedené odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške

8.681,40 eur a vec vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. V ďalšom odvolací súd podrobil odvolaciemu prieskumu rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku I. o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže odvolacie námietky týkajúce sa nemajetkovej ujmy smerovali zo strany žalobkyne, ako aj žalovaného. Predmetom posudzovania bola primeranosť výšky žalobkyni priznanej náhrady nemajetkovej ujmy

v peniazoch spôsobenej žalobkyni zásahom do jej osobnostných práv nezákonným rozhodnutím. V posudzovanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo

k nezákonnému rozhodnutiu súdu, a to vzneseniu obvinenia a trestnému stíhaniu, v dôsledku ktorého bola žalobkyňa trestne stíhaná od 02.07.2010, kedy bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, ako i skutočnosť, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom.

30. Podľa § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje

s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

31. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry subjektu a jej zmyslom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu a poskytnutie účinnej ochrany osobnosti, najmä jej dôstojnosti, dobrej povesti, súkromia, rodinného života. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže súd priznať vtedy, ak by sa samotné konštatovanie porušenia práva nejavilo ako dostatočné zadosťučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo je dané intenzitou zásahu okolností, za ktorých k nemu došlo, ako aj stupeň negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva v individuálnych okolnostiach každého prípadu. Ide o zásah a ujmu na nemotných hodnotách, ktoré sa týkajú morálnej integrity poškodenej osoby, jej dôstojnosti, cti, dobrej povesti, ale tiež iných hodnôt, ktoré sa spravidla premieťajú vo vnútornom živote človeka, ako je rodinný život, neistota. Ak ktorákoľvek z týchto zložiek, prípadne kumulatívne aj všetky, sú negatívne dotknuté, je namieste záver o tom, že k spôsobeniu nemajetkovej ujmy došlo. Intenzita zásahu týchto hodnôt priamo ovplyvňuje výšku poskytnutého zadosťučinenia. Je pritom potrebné vychádzať z toho, že prípadná výška nemajetkovej ujmy nemôže byť v rozpore so všeobecne zdieľanou predstavou spravodlivosti.

32. Súd prvej inštancie sa ďalej v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal dôvodmi, pre ktoré priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur, a to konkrétne v bodoch 11.1 až 11.9 napadnutého rozsudku, kedy sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal všetkými okolnosťami, pre ktoré priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom odvolací súd v celom rozsahu poukazuje v tomto kontexte na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a preberá jeho skutkové aj právne zdôvodnenie a dospel k záveru, že odvolanie

žalobkyne, ako aj odvolanie žalovaného vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy, dôvodné nie je. Tvrdením a preukázaním následku (ujmy) a javových súvislostí jeho príčiny, žalobkyňa preukázala aj príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy (ujma ako psychická kategória, ktorej hĺbka a rozsah ako rozhodné skutočnosti sa ťažko preukazujú, preto sa v určitom základnom rozsahu predpokladajú). Odvolacia námietka žalovaného, že vznik nemajetkovej ujmy v priamej príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia (trestným stíhaním), ako ďalší zákonný atribút zodpovednostného vzťahu, žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, nebola opodstatnená. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že aktuálna zákonná úprava obsahuje niektoré všeobecné hľadiská určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy, pokiaľ ide o výšku samotnú, túto už nejako nekonkretizuje. Jediným limitom je aktuálne znenie ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré s účinnosťou od 01.01.2013 obmedzuje výšku nemajetkovej ujmy tak, že priznaná výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Súd prvej inštancie v tomto smere vykonal dostatočné stranami navrhované dokazovanie a správne vychádzal z ust. § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré správne aplikoval na skutkový stav veci. Súd prvej inštancie priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyňi presvedčivo

a preskúmateľne odôvodnil, rešpektoval kritéria ustanovené v § 17 ods. 3 pre posudzovanie takéhoto nároku a vzhľadom na okolnosti prípadu v adekvátnej sume priznal žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000 eur. Niekoľkoročné trestné stíhanie žalobkyne aj podľa odvolacieho súdu nebolo primerané a spravodlivé „vybaviť“ len deklaráciou o porušení práv. Aj podľa odvolacieho súdu boli preukázané závažné následky smerujúce do osobnostnej sféry žalobkyne, ktorá do vznesenia obvinenia žila riadnym životom, predtým nebola nikdy trestne stíhaná a zo dňa na deň sa jej zmenil celý život po osobnej, rodinnej, spoločenskej i profesijnej stránke. Uvedené skutočnosti vyplynuli aj z výpovede manžela žalobkyne, ktorý uviedol, že z dôvodu trestného stíhania bola žalobkyňa psychiatricky liečená, nemohla spať, bola plačlivá, zmenila sa, venuje sa neustále svojim pacientom, robí nadčasy, berie si služby na pohotovosti, čo má vplyv na spolužitie s manželom, keď sa mu veľmi nevenuje. Taktiež aj z výsluchu ošetrujúcej neurologičky A. J. vyplynulo, že u žalobkyne boli zistené prejavy depresie (reaktívnej depresie), čo bola reakcia na úmrtie pacienta (maloletého dieťaťa) a následne s tým spojené vyšetrovanie a trestné stíhanie. Žalobkyňa užívala antidepresíva a bola u nej liečená ambulantne 2 až 3 roky. Konštatovala, že prvotný stres u žalobkyne začal úmrtím pacienta a následné trestné stíhanie to zhoršilo, išlo o na seba nadväzujúce okolnosti. V kontexte uvedeného konštatoval aj odvolací súd preukázanie narušenia rodinných vzťahov u žalobkyne, keďže v zmysle judikatúry každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný aj osobný život stíhaného, osobitne ak bolo nezákonné. Vznik nemajetkovej ujmy v podobe „štandardných“ následkov mal súd prvej inštancie u žalobkyňi za preukázané, nie však následky ujmy závažnejšieho rozsahu, resp. niečo čo nebýva obvyklým následkom, odôvodňujúcim priznanie náhrady ujmy vyššou sumou, než ktorá bola napadnutým rozsudkom priznaná, keď nebolo preukázané, že trestné stíhanie malo zásadný negatívny dosah aj na pracovný život žalobkyne a na jej pracovné uplatnenie.

33. Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 27.04.2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005 konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí z 31. júla 2012 sp. zn. 6Cdo/37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa

s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanej veci obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 6. decembra 2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok ESLP zo 17. júla 2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike.

34. Námietky žalovaného, že nie je možné jednoznačne konštatovať, že iba samotné trestné stíhanie spôsobilo stres v rodine, priznanie nemajetkovej ujmy nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobkyne, sú nedôvodné. Odvolací súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorý vo viacerých rozhodnutiach, napr. sp. zn. 4Cdo/125/2019, ustálil, že nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Škodou treba chápať ako ujmu na chránenom statku, ako je majetok, osoba, alebo iný chránený záujem, pričom najvyššiu mieru ochrany požívajú

ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda ak je bez ďalšieho spôsobilé vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné, ide o zodpovednosť objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, resp. v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/130/2020 zo dňa 21.10.2020, zotrval na svojich záverov, pričom svoju argumentáciu doplnil, keď uviedol, že žiadne skutkové okolnosti nie je možné preukázať s absolútnou istotou, vždy pôjde o otázku určitej miery pravdepodobnosti. Poukazom na čl. 47 ods. 3 ústavy zdôraznil, že všetky strany sporu v konaní sú si rovné tak, aby každá zo strán mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju, z pohľadu konania ako celku, podstatným spôsobom neznevýhodňujú vzhľadom k protistrane. Ide o spravodlivú rovnováhu medzi stranami sporu. Uzavrel, že nie je možné uložiť nespĺniteľné dôkazné bremeno iba na žalobcu, ako jednu stranu civilného sporu, inak by došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní/ rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Metalco Bt. v. Maďarsko zo dňa 01.02.2011, resp. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Danev v. Bulharsko zo dňa 02.09.2010 Metalco Bt. v. Maďarsko zo dňa 01.02.2011- už len tvrdenie žalobcu o zásahu do jeho osobnostných práv bolo dôvodom pre priznanie finančného zadosťučinenia - nemajetkovej ujmy. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/257/2019, zo dňa 26.02.2020, posudzoval nárok v zmysle § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a ustálil, že nárok žalobcu podľa § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. voči žalovanej vzniká už samotnou existenciou väzobného trestného stíhania a rozsudku, ktorým bola osoba pozbavená osobnej slobody následne oslobodená spod obžaloby. Preto rozhodnutie, ktorým sa priznáva táto náhrada škody vo forme nemajetkovej ujmy v peniazoch v konkrétnej výške, už len deklaruje existenciu tejto zákonom priznanej právnej skutočnosti a nárokov z nej vyplývajúcich. V náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2017 zo dňa 24.01.2017 bolo okrem iného konštatované, že kritériá určujúce výšku priznanej nemajetkovej ujmy určuje § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., a to s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo.

35. Priznanie prehnanych súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach (viď rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006). Aj v rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2007, sp. zn. 4Cdo/177/2005, ktoré bolo publikované pod R/13/2009, skonštatoval, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súlade s článkom 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Neurčité právne pojmy neumožňujú súdu ľubovoľnú alebo absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je nutné zdôvodniť a vyrovnáť s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanych obdobných veciach (poukázal na rozsudok ESLP zo dňa 17.07.2012, v prípade Winkler proti Slovenskej republike). Tiež v rozhodnutí Najvyššieho súdu z 30.09.2013, sp. zn. 6MCdo/15/2012 bolo konštatované, že určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy. Základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí.

36. Odvolací súd v prejednávanej veci nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov súdu prvej inštancie, ktorý riadne odôvodnil nárok žalobkyne z pohľadu uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za čas trestného stíhania, kedy súd prvej inštancie dospel k záveru, že adekvátnou náhradou nemajetkovej ujmy za toto obdobie je suma 5.000 eur. Pokiaľ by sme porovnali takto priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie v iných obdobných veciach, táto v žiadnom prípade nie je neprimeraná, napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/66/2018 (nemajetková ujma vo výške 5.000 eur), uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/29/2016 (nemajetková ujma vo výške 5.000 eur), uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/99/2018 (nemajetková ujma vo výške 3.000 eur), uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/298/2013 (nemajetková ujma vo výške 4.350 eur), rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/41/2022 (nemajetková ujma vo výške 5.960 eur), rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 16Co/104/2016 (nemajetková ujma vo výške 8.500 eur). Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy

vo výške 5.000 eur a vo zvyšnej časti zamietavého výroku II. vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy potvrdil.

37. Ďalej sa odvolací súd zaoberal námietkami strán sporu v rámci rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Je pravdou, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci sa správne vyporiadal s otázkou náhrady trov konania vo vzťahu k nároku žalobkyne v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy, kde rozhodol tak, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý nárok patrí žalobkyni z prisúdenej sumy. Takýto postup zodpovedá poslednej judikatúre Ústavného súdu SR tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení a odvolací súd sa s týmto konštatovaním v celom rozsahu stotožňuje a zároveň naňho poukazuje. Pochybenia sa však dopustil súd prvej inštancie v tomto kontexte, pokiaľ rozhodol o nároku na náhradu trov konania dvomi samostatnými výrokmi, takýto postup je procesne neprípustný. Nesprávny bol potom postup súdu prvej inštancie, ktorý výrokom III. priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti náhrady škody vo výške 10,48 % a výrokom IV. žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v časti náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, aj keď jeho myšlienkový postoj vo vzťahu k tomuto nároku a trovám konania bol vecne správny. V danom prípade je nevyhnutné, aby bolo o nároku na náhradu trov konania rozhodnuté jedným výrokom vo vzťahu k celému uplatnenému nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III. a IV. zrušil.

38. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške 4.468,62 eur titulom trov znaleckého dokazovania, náhradu škody vo výške 3.965 eur titulom trov právneho zastúpenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti vo výroku II. zmenil podľa § 388 CSP a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 653,89 eur a rozsudok vo zvyšnej zamietavej časti vo výroku II. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. čo do uloženia povinnosti zaplatiť náhradu škody vo výške 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu so súvisiacimi výrokmi III. a IV. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

39. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a jeho úlohou v ďalšom konaní bude vzhľadom na prijaté závery odvolacieho súdu preskúmať dôvodnosť podanej žaloby o náhradu škody vo výške 8.681,40 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, vykonať dokazovanie vo vzťahu k danému uplatnenému nároku žalobkyne, vo veci opätovne rozhodne, ako aj o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k celému uplatnenému nároku na náhradu škody a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a to jedným výrokom.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).